CURTEA DE APEL BĂLŢI

Cauza judecătoria Soroca
Nr. 21 rji-408/24 sediul central
Judecător: L. Popescu

D E C I Z I E
mun. Bălţi
08.07.2024

Colegiul judiciar penal al Curţii de Apel Bălţi în componenţa
Preşedintelui de şedinţe: Dumitru Pușca
Judecători: Angela Revenco și Ruslana Burdeniuc
judecând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul directorului Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc declarat împotriva încheierii judecătoriei Soroca sediul central din 16.04.2024, adoptată în ordinea art. art. 473^2-473^4 Cod pr. penală în cauza condamnatului **Zorea Constantin**,-

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 27.11.2015, Zorea Constantin ***** a fost condamnat în baza art. 349 alin. (1) din Codul penal la 1 (unu) an închisoare, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probă de 2 (doi) ani, în baza art. 90 din Codul penal.

Prin sentința Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) din 25.04.2018, Zorea Constantin ***** a fost condamnat în baza art. 217 alin. (2), art. 217^1 alin. (4) lit. d), art. 84, art. 85 din Codul penal la 8 (opt) ani 2 (două) luni închisoare, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a deține funcții în domeniul farmateuticii pe un termen de cinci ani.

Prin sentința Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) din 15.06.2021, Zorea Constantin ***** a fost condamnat în baza art. 42 alin. (3), art. 190 alin. (2) lit. b) din Codul penal, prin aplicarea prevederilor art. 364^1 alin. (8) din Codul de procedură penală la 2 (doi) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții si de a exercita activități ce țin de administrarea și răspunderea materială a bunurilor altor persoane pe un termen de 3 ani.

În baza prevederilor art. 85 alin. (1) din Codul penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată prin noua sentință i s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) din 25.04.2018, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 5 (cinci) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții si de a exercita activități ce țin de administrarea și răspunderea materială a bunurilor altor persoane pe un termen de 3 ani.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 21.09.2021, în temeiul art. 473^4 alin. (4) CPP, termenul pedepsei a lui Zorea Constantin ***** s-a redus cu 770 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 12.05.2022, în temeiul art. 473^4 alin. (4) CPP, termenul pedepsei a lui Zorea Constantin ***** s-a redus cu 46 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 22.12.2022 în temeiul art. 473^4 alin. (4) CPP, s-a redus pedeapsa termenul de pedeapsă cu 44 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 06.10.2023 în temeiul art. 473^4 alin. (4) CPP, s-a redus pedeapsa termenul de pedeapsă cu 58 zile.

Începutul termenului – 15.06.2021. Sfîrșitul termenului – 09.06.2024.

La 04.03.2024, condamnatul Zorea Constantin a sesizat judecătoria Soroca sediul central cu plângere privind constatarea condițiilor inumane de detenție pe perioada deținerii în Penitenciarul nr. 6 Soroca, ce nu corespund standardelor minime garantate de art. 3 al Convenției și legislația națională, exprimate prin faptul, că *s-a deținut în celule supraaglomerate şi nu sunt respectate patru metri pătraţi pentru un condamnat. Celulele nu se aerisesc, încăperile sunt vechi, accesul la lumina naturală este limitat. Medicamentele necesare lipsesc, personalul medical este necalificat, alimentaţie nu corespunde normelor, baie fac o dată în săptămînă. Sunt purici, taracani. În sectoare dezinfecţie nu se face*.

Prin încheierea din 16.04.2024, instanța cu referire la prevederile art. art. 473^2-473^4 Cod pr. penală, a admis plângerea condamnatului Zorea Constantin, constatând deținerea lui în perioada 05.10.2023 - 08.04.2024, pe durata a 186 zile, în Penitenciarul nr. 6 Soroca în condiții contrare prevederilor art. 3 CEDO, dispunând în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod pr. penală reducerea termenului pedepsei penale cu 18 zile pentru 180 zile de detenție, calculându-se 1 zi de reducere pentru 10 zile de detenție, iar perioada rămasă de 6 zile nereduse, ce nu poate fi redusă în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod pr. penală, s-a dispus de a fi lăsată în termenul de executare a pedepsei.

Dezacord cu soluția adoptată pe caz și-a expus directorul Penitenciarului nr. 6 Soroca – Viorel Țîmbaliuc, care prin recursul declarat în ordinea și termenul prevăzut de lege solicită casarea ei în partea reducerii pedepsei condamnatului Zorea Constantin, dat fiind că acestuia i-a fost asigurat minimul necesar al condițiilor de detenție, fapt de care instanța nu a ținut cont la adoptarea soluției.

Judecarea recursului a avut loc fără participarea părților, cu respectarea în corespundere cu art. 447 alin. (2) Cod pr. penală a procedurii de înștiințare a acestora, fiindu-le explicat dreptul depunerii referinței pe marginea recursului.

Verificând argumentele invocate de recurent în raport cu materialele prezentate instanței de recurs, Colegiul în ordinea art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a)

Cod pr. penală, va *respinge recursul declarat, păstrând neschimbată hotărârea atacată*.

În motivare Colegiul reține, că remediul național preventiv și compensator a perioadei detenției în condiții de penitenciar contrar prevederilor art. 3 CEDO și a jurisprudenței CEDO, a fost pus în aplicare la 01.01.2019 prin Legea nr. 272 din 29.11.2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, garantându-le condamnaților ce își execută pedeapsa în instituțiile penitenciare din țară, reducerea termenului ei în conformitate cu legislația procesual penală în vigoare.

Urmare a adoptării cadrului legal intern, CtEDO a respins ca inadmisibile, mai multe cerințe formulate de condamnați referitor la despăgubiri pentru condițiile precare de detenție, reiterând în cauza Drăniceru vs RM din 12.02.2019, că având în vedere noul remediu preventiv și compensatoriu pentru condițiile inadecvate de detenție, instituit în Republica Moldova în baza Legii nr.163 din 20 iulie 2017 (în vigoare din 1 ianuarie 2019) și a Legii nr. 272 pentru modificarea Codului de procedură penală, acesta în principiu ar putea remedia în mod adecvat încălcările Convenției provocate de anumite condiții precare de detenție. Cu toate acestea, Curtea subliniază că această concluzie nu va prejudicia în niciun fel o eventuală reexaminare, după caz, a chestiunii cu privire la eficiența remediului respectiv în funcție de deciziile pronunțate de către instanțele naționale și a executării lor efective, ea păstrându-și competența de ultim control cu referire la plângerile formulate de către eventualii reclamanți care vor epuiza căile de recurs interne disponibile.

De asemenea, Curtea a considerat că odată cu punerea în aplicare a legii nominalizate, remediul național intern *ar putea a priori a fi considerat efectiv pentru contestarea condițiilor proaste de detenție în Republica Moldova, fiind disponibil persoanelor condamnate sau plasate în arest preventiv, precum și persoanelor eliberate din detenție, cu condiția respectării termenelor prevăzute de către noile prevederi interne și cu referire la caracterul compensator al remediului.* În contextul dat, reclamantul trebuie să beneficieze de noul remediu, în vederea obținerii la nivel național a recunoașterii violării și, după caz, a unei despăgubiri adecvate. Dacă el nu o va obține la nivel național, va avea posibilitatea adresării la CtEDO cu o nouă cerere în termen de șase luni după epuizarea căilor ordinare de recurs intern, Curtea rezervându-și posibilitatea examinării coerenței dintre jurisprudența instanțelor naționale cu propria sa jurisprudență, precum și eficiența remediului atât în teorie, cât și în practică.

Astfel încât, Colegiul atestă că în accepțiunea prevederilor art.473^2 alin.(5) Cod pr. penală, plângerea condamnatului Zorea Constantin din 04.03.2024 a fost depusă în termen.

Colegiul statuează, că soluționând plângerea condamnatului Zorea Constantin, instanța a reținut, că în Penitenciarul nr. 6 Soroca pe perioada

05.10.2023 - 08.04.2024 acestuia i-a fost respectat spațiul necesar de 4 m.p. per condamnat, fiind deținut în sectorul nr. 2, secția nr. 9, care are o suprafaţă de 8,28 m^2 şi se deţin 2 condamnați.

De rând cu aceasta, prin admiterea celorlalte obiecții invocate de condamnat în plângere, instanța a reținut:

- insuficiența apei calde și îmbăirea neregulată a condamnatului în lipsa probelor

care ar dovedi alegațiile administrației Penitenciarului nr. 6 Soroca, expuse în raportul prezentat referitor la îmbăirea deținuților cel puțin 1 dată la 7 zile, conform unui grafic stabilit, care de altfel se referă la condițiile generale și nu strict individuale referitor cazului din speță;

- dezinfectarea neregulată a încăperilor, urmare a cărui fapt acestea sunt populate

de insecte dăunătoare, vice-versa nefind probată prin contractele de efectuare a acestor lucrări;

- umiditatea ridicată a încăperii în care se deține condamnatul, în lipsa ventilării

cu lumina zilei redusă, argumente necombătute prin date obiective de către instituția penitenciară.

Colegiul notează dispozițiile art. 473^4 alin.(1) Cod pr. penală, potrivit cărora, *la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atât probelor prezentate de părți, cât și rapoartelor instituțiilor naționale și internaționale în domeniu.*

În continuarea expunerii pe caz, Colegiul statuează că, prima instanță acordând deplină eficiență prevederilor art.473^4 alin.(1) Cod pr. penală la aprecierea temeiniciei revendicărilor condamnatului Zorea Constantin invocate în plângere, just a ținut cont inclusiv de concluziile Comitetului pentru prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante, corect reținând că pe perioada executării pedepsei penale în Penitenciarul nr. 6 Soroca, condamnatului Zorea Constantin nu i-au fost asigurate condițiile minime necesare de detenție, astfel încât dificultățile cu care acesta s-a confruntat au depășit relativ semnificativ nivelul de suferință inerent detenției, prin deținerea lui în celule cu umiditatea aerului ridicată și insuficient dezinfectate.

Respectiv, în respingerea argumentelor din recursul formulat de directorul Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, Colegiul atestă aplicarea corectă cazului din speță a prevederilor art. 473^4 alin. (4) Cod pr. penală, prin reducerea pedepsei cu 18 zile, pentru perioada 05.10.2023 - 08.04.2024 (în total 186 zile), calculând 1 zi de reducere pentru fiecare zece zile de detenție în care s-a deținut în condiții contrare art. 3 a Convenției, cu statut de condamnat, nefiind dezbătute prin recurs constatările din soluția adoptată. La fel, corect s-a dispus lăsarea în termenul

de executare a pedepsei perioada de 6 zile din care nu s-a putut efectua reducerea în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod pr. penală.

Respectiv, constatând motivarea instanței a fi una plauzibilă, Colegiul o preia în tot și o însușește, ceea ce este în corespundere cu jurisprudența CEDO în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, potrivit cărei, instanțele naționale deși au obligația să-și motiveze deciziile, acest fapt totuși nu impune acordarea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), pentru respectarea caracterului echitabil a procesului, fiind necesar ca instanța internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În corespundere cu art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod pr. penală, Colegiul,-

D E C I D E:

Recursul directorului Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc declarat împotriva încheierii judecătoriei Soroca sediul central din 16.04.2024, adoptată în ordinea art. art. 473^2-473^4 Cod pr. penală în cauza condamnatului **Zorea Constantin** se respinge ca nefondat, cu menținerea ei fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței: Judecător: Judecător: